

RESUM

A. L'ECONOMIA MUNDIAL I LA UNIÓ EUROPEA

El 2008 el PIB mundial ha crescut un 1,7%, gairebé 2 punts per sota respecte a l'any anterior. Així, el panorama internacional està condicionat, especialment pel que fa al segon semestre de l'any, pels efectes de la primera crisi econòmica global, que està afectant tant els països desenvolupats com els països en vies de desenvolupament i les grans economies asiàtiques, les quals també han sofert aquesta recessió (la Xina ha crescut 11 punts per sota del 2007). El 2008 les exportacions mundials de mercaderies només han tingut un creixement del 2% (4 punts per sota del 2007), i es preveu que aquest creixement sigui inferior el 2009. Els exportadors de petroli varen tenir un bon principi d'any, ja que els preus del barril varen arribar a superar els 140 dòlars al juny, però la moderació de la demanda i la crisi econòmica el varen fer caure per sota dels 50 dòlars a final d'any.

Els saldos comercials internacionals estan desequilibrats per l'enorme dèficit comercial i pel compte corrent dels Estats Units, estimat en uns 700.000 milions de dòlars, que equival al -4,6% del seu PIB. Aquest dèficit s'ha de finançar amb entrades de capital procedents de la resta del món, principalment de la Xina. Per aquesta raó, els Estats Units s'han convertit en el país del món que rep més finançament de l'exterior, ja que acapara el 43% del total dels fluxos d'importació de capitals mundials. El segon país en importància en la captació de fluxos de finançament mundial és Espanya, que n'absorbeix el 10%. La contrapartida d'aquests fluxos importadors són els fluxos exportadors de capital. El primer país del món a aportar fluxos de finançament per a la resta del món és la Xina, amb un 24% del total mundial, bona part dels quals es canalitzen cap als Estats Units. Els segueixen per ordre d'importància Alemanya, amb un 13%; el Japó, amb un 9%; Aràbia Saudita, amb un 8%, i Rússia, amb un 6%.

A l'Informe de primavera de l'OCDE s'ha fet una estimació per al 2009 de l'impacte de la crisi financera i la crisi creditícia sobre el creixement de les economies de l'àrea de l'OCDE. Als Estats Units, al Japó, a la zona euro, així com a l'economia de l'OCDE en general, la contracció del PIB serà entre un 4 i 7% i es produirà un cert estancament en el creixement l'any que ve.

La falta de llocs de feina a tots els països de l'OCDE ha augmentat considerablement. La taxa d'atur arribarà al nivell màxim el 2010 o a principi del 2011, i a molts de països arribarà a nivells de dos dígitos per primera vegada des de començament del decenni del 1990. Es preveu que el nombre d'aturats al G7 sigui gairebé el doble del seu nivell a mitjan 2007 i arribi a uns 36 milions de persones al final del 2010. Les previsions de l'Organització Internacional del Treball (OIT) són que l'atur mundial arribarà als 190 milions de persones.

D'acord amb les previsions de primavera fetes per la Comissió Europea, l'any 2008 el PIB de la zona euro disminuirà un 4% i s'estabilitzarà de manera general el 2010. L'impacte de la crisi econòmica en els tres principals mercats turístics emissors de fluxos turístics cap a les Illes Balears (Alemanya, Regne Unit i Espanya) mostra que Alemanya serà l'economia més afectada enguany, amb una caiguda del seu PIB del -5,4%, mentre que es preveu que el 2010, Alemanya i el Regne Unit ja tinguin uns lleugers creixements positius, i Espanya presenti encara un crei-

xement negatiu d'un -1%. No es preveu cap deflació en l'evolució de la taxa de creixement de la inflació a la zona euro, però sí una clara reducció de la inflació, amb un mínim del 0,4% el 2009. Aquest també és el cas d'Alemanya i el Regne Unit, però no és així en el cas d'Espanya, ja que el 2009 té una taxa negativa d'un -0,1%. Després de mantenir els tipus d'interès en el 4% durant la primera part de l'any, fins i tot apujar-los un quart de punt al juliol, l'octubre de 2008 el Banc Central Europeu (BCE) va començar a reduir-los ràpidament davant una situació conjuntural cada vegada més adversa.

Després de deu anys d'haver posat en marxa l'Estratègia europea d'ocupació, amb un balanç global favorable en termes de creació d'ocupació, l'any 2008 va suposar un punt d'inflexió en el comportament dels mercats de treball europeus. Els principals resultats són que la taxa d'ocupació de la UE-27 va augmentar fins al 65,8% el 2008; la taxa d'ocupació femenina va arribar al 59,2%, i es va situar a només 0,8 punts percentuals de l'objectiu del 2010, i l'evolució de la taxa d'ocupació de majors de 55 anys ha passat del 45% al 45,9% i encara és 4,1 punts inferior a l'objectiu marcat per al 2010.

La distribució del pressupost destinat a la política de cohesió durant el període 2007-2013 està xifrat en 347,41 milers de milions d'euros, equivalent al 35,7% del pressupost comunitari, la qual cosa suposa que els països de l'ampliació rebran un 166% més de recursos respecte al període de programació 2000-2006, mentre que els països de la UE-15 en rebran un 30% menys. El país més beneficiat en termes absoluts pel període actual de programació serà Polònia seguit per Espanya. En canvi, en termes de recursos relatius per càpita els més beneficiats seran la República Txeca i Estònia.

B. L'ECONOMIA ESPANYOLA

L'any 2008 el creixement de l'economia espanyola va assolir l'1,2% i va superar en tres dècimes la mitjana de la Unió Europea, que va ser dos punts i mig inferior a la taxa mitjana de l'exercici anterior. L'evolució de les taxes trimestrals reflecteix el deteriorament gradual de l'activitat econòmica, així com un agreujament a final d'any. La despesa en consums de les llars i el sector de la construcció s'explica per la pujada dels preus i dels tipus d'interès i, a final de l'exercici, pel deteriorament del mercat de treball i de la riquesa financera i immobiliària de les llars. La inversió en béns d'equipament va sofrir un descens de l'1,1%

L'any 2008 la branca dels serveis es va mostrar la més dinàmica del conjunt de l'activitat productiva, amb un creixement del 3,1%, 1,5 punts per sota del creixement del 2007. La crisi econòmica ha afectat de manera abrupta la producció immobiliària. El VAB del sector de la construcció va descendir un 3,3% de mitjana interanual, 6,8 punts per sota de l'avanç del 2007.

Durant la primera meitat del 2008 l'IPC va continuar la senda alcista iniciada en els darrers mesos de l'any anterior i que es va mantenir fins al juliol, moment en què les dades d'inflació varen començar a reflectir certa desacceleració, aguditzada a mesura que passaven els mesos i que es va situar a final d'any en mínims, per sota del 2%.

La situació actual de crisi econòmica i la necessitat d'avançar en el canvi de model productiu basat en la competitivitat i el coneixement exigeixen alts nivells de formació i qualificació

de la major part de la població. Per tant, disposar d'una educació i formació de qualitat és imprescindible per impulsar el creixement econòmic, l'ocupació i la cohesió social.

C. L'ECONOMIA BALEAR

L'estimació que ha fet la Direcció General d'Economia del Govern de les Illes Balears sobre el VAB de l'economia per a l'any 2008 és de 22.627,01 milions d'euros. En relació amb l'any 2007, això suposa un creixement regional igual al de la zona euro i Espanya, amb una taxa de l'1,2% i amb una caiguda d'1,8 punts percentuals. Aquesta caiguda se situa en 0,8 punts percentuals per sota de la de l'Estat, però és superior en 0,4 punts percentuals al de la zona euro. Aquestes dades demostren que l'impacte de la crisi econòmica internacional ha afectat relativament menys l'economia de les Illes Balears respecte a la de l'Estat. Per sectors econòmics, el sector primari té una estimació de creixement per al 2008 d'un 0,8%, amb una pèrdua d'1,2 punts percentuals respecte de l'any passat. El sector de la indústria i l'energia presenta un creixement del 0,5% el 2008, amb una pèrdua percentual d'un punt respecte a l'any passat. El sector de la construcció disminueix un -1,4%, amb una caiguda percentual de 5,1 punts respecte a l'any passat. Finalment, el sector de serveis creix 1,6%, la qual cosa representa una caiguda d'1,5 punts percentuals respecte a l'any passat. Per illes, Mallorca creix un 1,3%, Menorca un 0,3% i les Pitiüses un 1,4%.

C.1. Anàlisi de l'oferta

Segons les dades de les conselleries d'Agricultura i Pesca i de Medi Ambient, el sector primari ha gaudit el 2008 d'una producció final del VAB a cost de factors de 175,45 milions d'euros (euros corrents 2008), dels quals el 85,28% correspon al subsector agroramader; un 10,92% al subsector pesquer, i la resta, el 3,79%, al subsector forestal. Aquesta magnitud representa un increment lleuger en euros corrents de prop del 3% respecte al 2007.

El sector industrial presenta el 2008 un escenari de creixement molt discret de la seva producció, entorn de l'1,05% respecte al 2007, amb un descens molt suau del nombre de treballadors assalariats, que var disminuir un -2,9%, unes 718 persones, i amb un augment lleuger del nombre d'empreses industrials a les Balears, entorn del 0,7%, en passar de 5.390 empreses a 5.427. S'ha de destacar que, d'una banda, hi ha grups amb creixements del nombre d'empreses, com el cas d'energia i aigua, amb 47 empreses més que l'any 2007 i, d'altra banda, hi ha grups amb reduccions importants en el nombre d'empreses, com indústries tèxtils, de la confecció, del cuir i calçat, amb 19 empreses manco que l'any 2007.

El sector de la construcció és un dels que ha patit més directament els efectes negatius de la crisi econòmica. Així, el 2008, l'indicador global d'activitat es va desplomar, ja que va passar d'un -3,7% el 2007 a un -20,0% el 2008, un nivell similar al que es va arribar durant la crisi de la dècada dels noranta. Les vendes de ciment varen arribar als 639 milers de tones, fet que va suposar un 29,5% menys que el 2007. Les entrades dels diferents materials de construcció, exclòs el ciment, també es varen contreure i varen tenir la pitjor xifra dels darrers deu anys.

El total de la renda generada (VAB) pels serveis privats a les Illes Balears (comerç, turisme, transport, tecnologies de la informació, immobiliàries i arrendaments, serveis a persones i empreses i altres activitats) és de 8.206 milions d'euros, que representen el 2,7% del conjunt de l'Estat. El personal ocupat és de 293.050 persones (el 3,1% del conjunt de l'Estat), les despeses de personal assoleixen els 5.059 milions d'euros (el 3% del total de l'Estat) i els excedents bruts d'explotació (EBE) comptabilitzen 3.147 milions d'euros (el 2,2% de l'Estat). Pel que fa a les principals macromagnituds, cal destacar que per volum de negoci la principal activitat de serveis privats a les Illes Balears és el turisme, amb més d'11.000 milions d'euros de facturació, seguit del comerç (10.253 milions d'euros) i el transport (3.385 milions d'euros).

A continuació, resumim l'evolució conjuntural d'aquestes tres principals activitats dels serveis privats a les Illes Balears, a més de les institucions financeres i les administracions públiques.

El turisme

A partir de l'any 2007 s'observa un canvi de tendència, ja que la caiguda de les estades continua l'any 2008 en un 2,7% (es passa de 120,2 milions d'estades el 2007 a 117 milions d'estades el 2008, amb una pèrdua de més de 13 milions d'estades), fet que s'explica tant per la baixada del nombre de turistes arribats, ja que disminueix en un 1,1% (es passa de 13,2 milions de turistes arribats el 2007 a 13,1 milions el 2008, amb una pèrdua de 141 mil turistes), com per la caiguda de l'estada mitjana, que cau un 2% (es passa de 10,1 dies el 2007 a 9,9 dies el 2008, amb una pèrdua de 0,2 dies per turista). Quant a la distribució de les estades turístiques per tipologia d'allotjament, es nota una transferència de fluxos des dels hotels cap a altres tipus d'allotjament. Així, el 64,5% va a hotels i similars (4,3 punts menys respecte al 2007), el 9,8% va a allotjaments en lloguer (2,9 punts més respecte al 2007), el 9,7% va a allotjaments en propietat (1,6 punts més respecte al 2007), el 14,3% va a casa d'amics o familiars (a l'igual que el 2007) i l'1,6% va a altres tipus d'allotjaments (0,3 punt menys respecte al 2007).

L'estacionalitat mesurada per la variació en el nombre de turistes en la temporada mitjana-baixa presenta una lleugera variació negativa de sis dècimes, tenint en compte que l'any 2007 el total d'arribades en aquesta temporada era del 21,4% i el 2008 ha estat del 20,8%. Segons uns indicadors sintètics de l'estacionalitat calculats amb l'índex de Gini, es mostra un lleu empitjorament de l'estacionalitat de 0,0124 punts, que en termes d'una equidistribució igual per mesos de la mitjana de les arribades és del -1,95%. Per illes, els índexs de Gini empitjoren a totes les illes, i la pèrdua més important en temps equivalent en mesos es dona a les Pitiüses, amb una caiguda del 4,6%; en canvi, la que presenta una menor pèrdua és Menorca, amb una taxa del -1,3%. Aquest lleu empitjorament de l'estacionalitat es deu al comportament del mercat espanyol, que perd 2,4 punts de quota de mercat en la temporada mitjana-baixa.

La taxa efectiva d'ocupació mostra un manteniment entorn del 41,5%, amb una variació de 0,02 punts. Mallorca se situa per sobre de la mitjana regional amb un 45,7%, seguida per Menorca amb un 33,8%, Eivissa amb un 32,4% i Formentera amb un 26,5%.

Finalment, les dades d'EGATUR 2008 publicades per l'Institut de Estudios Turísticos (IET) reflecteixen que els turistes varen gastar a les Illes Balears un total de 9.551,6 milions d'euros, un 3,5% més que al llarg de l'any 2007. La despesa mitjana per turista assolí els 949 euros, amb un creixement del 2,4%. Altrament, la despesa mitjana per turista i dia va ser de 105 euros, amb una caiguda del 0,6%.

El comerç

L'any 2008 hi havia a les Illes Balears 19.800 empreses del sector del comerç, és a dir, el 21,21% del total d'empreses, cosa que representa més de mig punt respecte al 2007. Un 67,45% d'aquestes empreses es dedicaven al comerç al detall; un 23%, al comerç a l'engròs, i un 9,55%, a la venda, al manteniment i a la reparació de vehicles. On s'ha produït la disminució percentual respecte al 2007 és precisament en les empreses que es dediquen al comerç al detall. Si ens fixam en l'evolució conjuntural del sector, podem comprovar com a les Illes Balears les vendes del comerç al detall varen decreïxer durant el 2008 un 1,32%, a un ritme lleugerament superior al del conjunt de l'Estat espanyol (1,03%). L'ocupació en el comerç al detall va disminuir al llarg de l'any un 3,41%, cinc dècimes per sobre del nivell de l'Estat espanyol, on l'ocupació va disminuir un 2,91%.

El transport i les comunicacions

El 2008 el total de passatgers transportats per via marítima regular en règim de cabotatge va arribar als 2.160.097. Les dades globals del total de les Illes ens mostren una notable caiguda d'un 16,4%. El turisme de creuers que visita les nostres illes experimentarà un notable creixement, d'un 7,87% l'any 2008 fins a arribar a una xifra global de 1.315.933 passatgers. L'any 2008 el total de passatgers en trànsit de badia arribaren a la quantitat de 4.731.745 passatgers, és a dir, un 1,26% menys que l'any 2007. És molt indicativa la situació del transport de mercaderies a les Illes. D'una situació de creixements sempre positius en els últims anys hem passat a una caiguda generalitzada. En el transport de passatgers per via aèria la variació negativa del 2,2% per al total de les Illes contrasta fortament amb les dades dels darrers anys, que ens mostren variacions positives d'un 5,6% l'any 2006 i d'un 4,1% l'any 2007. Si s'analitzen les dades del transport regular de passatgers per carretera es pot apreciar que aquest mitjà de locomoció manté una senda de creixement molt apreciable que ja va començar l'any 2001. Un total de 6.087.083 viatgers varen usar les distintes infraestructures ferroviàries que hi havia a les Illes durant l'any 2008. Aquest total suposa un creixement apreciable d'un 9,69% per al total de les Illes. En relació amb les comunicacions, 38.869 milers de correspondències en origen es varen distribuir a les Illes l'any 2008. Un 90,03% d'aquest total corresponia a la línia bàsica, un 8,78% a la línia econòmica i un 1,17% a la línia urgent. Amb referència a les línies telefòniques, és remarcable el fort creixement de la telefonia mòbil, que ja havia minvat fins a pràcticament una estabilització durant l'any 2008.

Les institucions financeres

La inicialment coneguda com a crisi de les hipoteques d'alt risc (crisi de les hipoteques subprime) s'ha convertit en una crisi financera global sense precedents. Mai un succés no havia afectat la liquiditat dels mercats financers d'una manera tan severa i tan extensa, geogràficament i temporalment. Així, els greus problemes d'inestabilitat financera internacional juntament amb la feblesa econòmica configuren un entorn operatiu molt complex del conjunt de les institucions financeres. En aquest context, les entitats de dipòsit de les Balears han iniciat un procés de recomposició dels seus balanços, que es reflecteix en una desacceleració del crèdit, més marcat en el crèdit lligat al sector immobiliari. Aquesta tendència a l'alentiment del crèdit, accentuada amb el temps pel col·lapse del mercats financers internacionals i pel pro-

cés de despallanquejament global, és conseqüència d'una menor demanda de les llars i de les empreses no financeres i d'una major cautela a l'hora de concedir-ne per part de les entitats, a causa del risc més gran d'impagament que implica la situació econòmica actual.

Les administracions públiques

El total del consum públic a les Illes Balears (els salaris més les compres de béns i serveis) va arribar als 2.796,1 milions d'euros, la qual cosa representa el 10,3% de l'oferta interior a renda disponible bruta a preus de mercat (RIB a PM), 6 punts per sota del nivell estatal. És el nivell de consum públic més baix del conjunt de les comunitats autònomes. En contrapartida, l'estalvi públic va ser de 5.715,9 milions d'euros, mentre que la inversió pública es va situar en els 712,3 milions d'euros, de manera que es generà una capacitat de finançament del conjunt de les administracions públiques (l'estatal, l'autonòmica, la insular i la local) de 5.003,6 milions d'euros, equivalent al 23,5% del PIB, que és el percentatge més alt de totes les comunitats autònomes.

El 2008 els pressuposts generals de l'Administració general de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears varen ser de 3.787,3 milions d'euros, xifra que suposa un increment del 30,9% i representa el 16,7% del PIB regional. Quant a les administracions insulars, el pressupost agregat dels tres consells l'any 2008 va ser de 440 milions d'euros, amb un increment global del 10%, inferior a l'increment de l'IPC 2006-2007. El deute públic dels ens insulars es manté i assoleix els 31,2 milions d'euros. Amb referència al pressupost dels ajuntaments de la Comunitat Autònoma, el volum total de l'exercici del 2008 es consolida amb 1.330,8 milions d'euros. Així mateix, el pressupost de les administracions locals per a l'any 2008 arribà al 8% del PIB balear.

El deute acumulat de les Illes Balear durant l'any 2008 va ser de 2.427 milions d'euros, un 36% superior al de l'any anterior. Aquesta quantitat representa un 3,6% del deute total de les comunitats autònomes espanyoles. Cal dir que aquesta quantitat representa el 8,8% del PIB regional, el més alt de l'Estat després de Catalunya i la Comunitat Valenciana.

C.2. Anàlisi de la demanda

Respecte a l'oferta interior, les Balears presenten el superàvit net exterior més alt de l'Estat (5,39%), gràcies al turisme. És interessant aturar-se en les dades de l'estructura del saldo comercial de les Illes Balears, ja que presenta un superàvit positiu per un valor de 1.464,8 milions d'euros, el qual s'explica íntegrament pel superàvit comercial referit a l'estranger, que és de 2.663,4 milions d'euros i que permet finançar amb escreix el dèficit comercial quant a la resta de comunitats autònomes, que és de 1.198,6 milions d'euros. El fet que aquest dèficit interior no sigui més abundant s'explica perquè en la balança comercial s'inclou la de serveis, que comptabilitza el superàvit turístic balear pel que fa a la resta de comunitats autònomes. D'altra banda, s'ha de tenir en compte que gràcies al turisme estranger s'explica el superàvit de la balança de serveis amb l'estranger, amb 3.401,1 milions d'euros, que per si sol ja cobreix amb escreix la totalitat del dèficit comercial en relació amb la resta de comunitats autònomes. Lògicament, aquest saldo net exterior elevat comporta un percentatge més

baix pel que fa als diferents components de la demanda final. Així, l'anàlisi de l'estructura de la demanda final per comunitats autònomes mostra comportaments diferents de les Illes Balears que són dignes de destacar, ja que les Illes són la comunitat autònoma que mostra el percentatge més baix de demanda interna en relació amb l'oferta interior o renda interior bruta, amb el 94,61%. Aquest fet s'explica perquè es la comunitat autònoma que mostra una participació relativa més reduïda del consum privat, amb el 56,67%, la més baixa de l'Estat en consum públic amb el 10,28%, i és la vuitena en inversió, amb el 27,66%.

Partint de les dades del Registre d'Inversions Exteriors del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, es pot afirmar que la inversió bruta estrangera sense entitats de tinença de valors estrangers (ETVE), que es pot assignar l'any 2008 per comunitats autònomes, donen per a les Illes Balears un import de 505 milions d'euros, amb un augment del 249,5%, el tercer més alt per comunitats autònomes.

C.3. Anàlisi de la inflació, de la renda per càpita i dels fluxos de finançament

La inflació com a mitjana de les taxes de variació anual valorada segons l'índex de preus de consum va ser del 3,8% a les Illes Balears, 0,3 punts per sota de l'Estat, però 0,5 punts per sobre de la que presenta l'índex de preus al consum harmonitzat (IPCH) de la zona euro (3,3%), la qual cosa reflecteix una pèrdua de competitivitat, en relació amb els països europeus, per a tots els béns i els serveis que s'ofereixen des de les Balears. La inflació interanual és de l'1,3% a les Balears (-0,1 punts), per sota de l'espanyola i la novena més baixa de l'Estat. Pel que fa a la inflació subjacent, un cop descomptats els efectes inflacionistes dels aliments no elaborats i de l'energia, les Balears tenen una inflació subjacent d'acord amb la de l'Estat (2,5%).

Les Illes Balears ocupen la novena plaça en PIB per càpita dins el conjunt de les comunitats autònomes, amb un índex (97,94) respecte a Espanya de 100. Per primera vegada hi ha un PIB per càpita a les Balears per sota de la mitjana espanyola. Cal observar que per comparació a l'any 2000 hem perdut (-17,4 punts) i quatre posicions, ja que la renda real per càpita regional de les Balears ha crescut -1,9 punts per sota de la mitjana espanyola, fet que es pot explicar, inicialment, perquè la renda regional ha crescut menys que la mitjana espanyola, mentre que la població experimenta un dels creixements regionals més importants per comunitats autònomes.

Una característica de les Balears es que presenta un baix nivell relatiu de consum privat i públic respecte a la renda que generen, la qual cosa facilita disposar d'uns elevats nivells d'estalvi regional, que en el cas de les Balears per a l'any 2007 se situen en 8.895,80 milions d'euros, el 36% dels quals procedeixen del sector privat i el 64%, del sector públic. Aquestes dades demostren que les Balears estalvien el 34,6% del PIB regional, que és la quota més elevada. La segueix Madrid, amb el 30,5%. També es pot destacar que és a les comunitats autònomes més riques i amb més capacitat d'estalvi on es generen les capacitats més elevades de finançament cap a la resta de comunitats, atès el menor esforç inversor relatiu. En el cas de les Balears, l'any 2007 es pot comprovar que la capacitat de finançament de 1.464,8,0 milions d'euros es deu exclusivament al sector públic, amb 5.003,6 milions d'euros, ja que el sector privat es troba en una situació de necessitat de finançament per un valor de -3.538,3 milions d'euros, tot i el volum elevat d'inversions estrangeres que fa el sector turístic a l'exterior, que són comptabilitzades ex-ante com a estalvi regional del sector privat. Altrament, les dades

aclareixen que les Illes Balears són la comunitat autònoma que, pel que fa al PIB, presenta el percentatge més alt de capacitat de finançament del sector públic respecte a la resta de comunitats autònomes, que, per a l'any 2007, és del 23,5%.

D. PRINCIPALS ACCIONS EN EL CAMP DEL MEDI AMBIENT I DE L'R+D+I

Pel que fa a Mallorca, el Ple del Consell de Mallorca va aprovar, el mes de febrer de 2008, l'adhesió de la institució al Conveni Europeu del Paisatge, en una iniciativa simbòlica que representà acceptar un compromís decidit envers la protecció i la gestió del paisatge de Mallorca, amb uns criteris subscrits i aprovats pels països membres del Consell d'Europa. Amb relació a l'Agenda Local 21, 56 del 67 municipis de les Balears ja han començat a redactar el pla d'acció o fins i tot n'hi ha que l'han acabat, cosa que ens indica que en un parell d'anys possiblement tots els municipis de les Balears ja tindran els seus plans d'acció enllestits.

Les Illes Balears varen passar d'un 0,29% l'any 2006 a un 0,33% l'any 2007. Encara que això ha suposat un gran creixement, continua essent la comunitat que té el percentatge en R+D/PIB més baix de tot l'Estat, llevat de Ceuta i Melilla. L'Institut Nacional d'Estadística (INE) va publicar l'estadística sobre activitats en R+D, en què es recullen les dades referents a l'any 2007 de tot l'Estat espanyol. Pel que fa a la ràtio de la despesa en R+D/PIB, la mitjana nacional es va situar en un 1,27%. En termes generals, les empreses industrials de les Illes Balears pertanyen a sectors de caràcter tradicional i de contingut tecnològic baix i mitjà, sense que aquest fet exclouï la possibilitat que certes empreses apliquin en alguns dels seus processos tecnologies modernes i noves. Aquesta característica del teixit productiu balear és fonamental per comprendre l'activitat innovadora de la regió, i les raons de les diferències detectades especialment en l'indicador amb valor més baix, que era el de l'R+D privada.